

ZÁVĚRY MĚŘENÍ KVALITY OVZDUŠÍ

*Ing. Tomáš Hladík,
vedoucí oddělení technické ochrany prostředí a energetiky
odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Zlínského kraje*

V rámci projektu Zlínského kraje byla změřena a vyhodnocena data ambulantního měření v obci Pravčice. Měřicí stanice byla umístěna před domem č. pop. 26 a na dvoře domu č. pop. 27. Výsledky byly porovnány s měřením stanice imisního monitoringu ve Zlíně, kterou v rámci státní sítě provozuje Český hydrometeorologický ústav.

Byly měřeny znečišťující látky:

- tuhé znečišťující látky ve frakcích celkový prach, PM₁₀, PM_{2,5}, PM₁,
- oxidy dusíku,
- oxid siřičitý,
- benzo-a-pyren,
- polyaromatické uhlovodíky,
- těžké kovy.

Ambulantní měření probíhalo na přelomu září a října.

Z výsledku lze vyvodit následující závěry:

- V případě tuhých látek lze konstatovat, že koncentrace naměřené v Pravčicích velmi dobře korelují s koncentracemi ve Zlíně zejména z hlediska trendů. V některých případech byly v Pravčicích naměřeny vyšší koncentrace tuhých látek než na stanici ve Zlíně, což může být způsobeno začínající topnou sezónou a jinou skladbou vytápění (převládající lokální topeniště), ale také podzimními zahradními pracemi – pálení listí atp. V neposlední řadě jsou Pravčice v otevřenější krajině, kam v případě severovýchodního proudění může snáze doputovat znečištění z Polska a Moravskoslezského kraje to v rámci dálkového přenosu. Pro hodnocení vztahu k imisnímu limitu by bylo zapotřebí měřit ve více obdobích (v létě, v zimě)
- V případě oxidů dusíku (NO, NO₂ a NO_x) jsou koncentrace srovnatelné s trendem i hodnotami naměřenými ve Zlíně. Vzhledem k tomu, že koncentrace oxidu dusíku je silně odvislá od zatížení dopravou, lze předpokládat, že stejně jako ve Zlíně by ani v Pravčicích nedošlo k překročení imisního limitu, v průběhu měření byly koncentrace pod úrovní 10% imisního limitu.
- Koncentrace oxidu siřičitého jsou celorepublikově velmi nízké, což potvrdily i hodnoty naměřené v Pravčicích, které ani v jednom případě nepřesáhly 10% imisního limitu.
- Koncentrace benzo-a-pyrenu v lokalitě Zlín trvale překračují cílový imisní limit. Zdrojem zvýšených koncentrací mohou být lokální zdroje (doprava, lokální topeniště), ale svou roli zde zřejmě hraje i dálkový přenos z Polska a Moravskoslezského kraje. Koncentrace naměřené v Pravčicích velmi dobře korelovaly se Zlínskou stanicí, v jeden den však byly nižší. Zlínská stanice je tedy zřejmě ovlivněna i lokálními zdroji. Pro vztah k cílovému imisnímu limitu by bylo nutné pravidelně měřit po celý rok, důležitá by byla zejména topná sezóna, kdy jsou koncentrace nejvyšší. Koncentrace naměřené v Pravčicích jsou o něco nižší, než průměrná hodnota za září 2011 ve Zlíně. V průběhu měření se koncentrace pohybovaly pod polovinou imisního limitu
- Z hlediska těžkých kovů se lokalita Pravčice neliší od velké většiny území ČR – koncentrace kovů jsou velmi nízké a nepřekračují ani dolní meze pro posuzování.

Celkově lze situaci v Pravčicích shrnout do konstatování, že největším problémem je v současnosti PM₁₀, která bude převážně pocházet z vytápění domácností, dopravy a nezanedbatelným příspěvkem pak koncentrace zvyšuje i dálkový přenos z Polska a Moravskoslezského kraje.